

ارزیابی کمی و کیفی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷

سامیه اردلان افتخاری^۱

دکتر مظفر چشمه سهرابی^۲

چکیده

هدف از این پژوهش ارائه‌نمایی کلی از روند حاکم بر شمارگان منتشر شده مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۷۷ تا بهار ۸۷ بوده است. برای این کار از ۱۱ مؤلفه سهم مشارکت نهادها، رتبه‌ها و مدارک علمی نویسندگان مقاله‌ها، سهم مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی آنها، میزان مشارکت گروه‌های علمی تخصصی، روشها و تکنیکهای به کار گرفته شده در مقاله‌ها، منابع و مآخذ مقاله‌های منتشر شده در نشریه، کیفیت جلد و صحافی شمارگان مختلف نشریه، شیوه دسترسی به شمارگان نشریه، بررسی دستاوردهای نشریه و تعیین روند حاکم بر شمارگان منتشر شده از نظر تعداد مقاله‌های به چاپ رسیده در نشریه به تفکیک سال، استفاده شده است. روش مورد استفاده در تحقیق، توصیفی-کاربردی پیمایش از نوع تحلیل محتواست. طی این پژوهش، در مجموع ۳۳۹ مقاله در ۳۹ شماره مجله با استفاده از ۱۱ مؤلفه مزبور بررسی گردید. بر اساس یافته‌های پژوهش، سهم نهادهای علمی - پژوهشی داخل و خارج کشور در ارائه مقاله به نشریه ۷۱/۷٪ بوده است. از مجموع ۳۳۹ نویسنده مقاله‌ها، مؤلفان با رتبه علمی استادی بیشترین تعداد از نویسندگان مورد بررسی را به خود اختصاص داده‌اند. مقطع تحصیلی نویسندگان ۹۳ مقاله دکتری و ۷۳ مقاله کارشناسی ارشد بوده است. در مجموع ۱۰ گروه علمی - تخصصی در ارائه مقاله

۱. کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی samyeh.ardalan@gmail.com

۲. استادیار دانشگاه اصفهان.

به نشریه مشارکت داشته‌اند. ۳۳٪ از مقاله‌ها برگرفته از کارهای علمی - پژوهشی قبلی بوده است. از مجموع منابع و مآخذ مورد استفاده در تکرار مقاله‌ها، ۶۴/۳٪ از منابع لاتین استفاده شده است. از لحاظ نوع منابع و مآخذ به کار رفته، مقاله‌ها قبل از کتابها و پایان‌نامه‌ها قرار گرفت که نشان می‌دهد محققان این حوزه بیشتر مقاله محور هستند. کیفیت جلد و صحافی شمارگان مجله نیز تغییر و تحولات درخور توجه داشته است. به طور کلی، نتایج به دست آمده نشان دهنده وضعیت مطلوب کمی و کیفی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی کمی، ارزیابی کیفی، کتابداری و اطلاع‌رسانی (مجله)، مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی، فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی.

مقدمه

«نشریه‌های ادواری به دلیل ویژگیهایی که دارند، امروزه از منابع اطلاعاتی و علمی بسیار مهم در دنیا محسوب می‌شوند» (فتاحی، ۱۳۸۵: ص ۱۷).

مجله‌ها به منزله مجرای ارتباط اهل دانش و پژوهش، پیوسته در کانون توجه مجامع علمی، مراکز پژوهشی و علاقه‌مندان علم و تحقیق قرار داشته‌اند. «از نظر افراد غیر متخصص و عموم مردم نیز، نشریه دارای جاذبه‌هایی است که در کتاب کمتر می‌توان یافت. به همین دلیل، مخاطبانی دارد که الزاماً از لحاظ کمی و کیفی با مخاطبان کتابها یکسان نیستند. کوتاهی و فشردگی مطالب، روزآمد بودن نسبی اطلاعات و گاه زبان و بیان آسان‌تر در نشریه‌های ادواری غیر تخصصی و همچنین اطلاعات اصیل، اندیشه‌های نو و ایجاز در نشریه‌های ادواری تخصصی سبب شده است امروزه شمارگان و تنوع قابل ملاحظه‌ای داشته باشند و به همین نسبت به تعداد مراکز توزیع و انتشار آنها نیز افزوده می‌شود.» (سرمدی، ۱۳۸۳: ص ۲).

بسیاری از مراکز و مجامع علمی و فرهنگی می‌کوشند مجله‌ای برای اشاعه اطلاعات مورد نظر خود یا مجرای برای ارتباط با مخاطبان بالفعل و بالقوه خویش منتشر کنند. امروزه با توجه به نیاز زیاد محققان به اطلاعات روزآمد و دسترسی به

موقع به آن، لزوم استفاده از نشریه‌های ادواری، امری بسیار بدیهی است. از طرفی، به سبب حجم بسیار زیاد تولیدات علمی، تحلیل موضوعی این تولیدات و به عبارتی دسته‌بندی موضوعی آنها برای دسترسی سریعتر و آسانتر و بدون وقفه به اطلاعات، امری ضروری است.

تعریف مسئله

«نشریات ادواری از مهمترین ابزارهای اطلاع‌رسانی و رشد دانش در جهان محسوب می‌شوند و حجم کثیری از اخبار و اطلاعات متنوع، هرروزه از طریق انواع نشریه‌های ادواری منتقل می‌شوند.» (فتاحی، ۱۳۸۱: ص ۱۵).

از این رو، نشریه‌ها به واسطه جایگاه مهمی که در نظام آموزشی کشور دارند، مورد توجه دقیق علمی و ارزیابیهای موشکافانه قرار می‌گیرند تا باروری متداومی داشته باشند.

در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی چند نشریه در داخل کشور منتشر می‌شود که «نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی» از جمله آنهاست. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، نخستین نشریه علمی- پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی است که هم اکنون در میان کتابخانه‌ها و مراکز بزرگ علمی- فرهنگی ایران و یازده کشور جهان، محبوبیت خاصی دارد. با توجه به اینکه این نشریه نخستین نشریه علمی- پژوهشی کتابداری در سطح کشور است که جایگاهی تعیین‌کننده و اثرگذار بر جامعه علمی کشور دارد، در این تحقیق تلاش می‌شود نمایی کلی از روند حاکم بر شمارگان منتشر شده از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ همراه با پرداختن به کم و کیف جزئی آن در چندین مؤلفه از جمله «رتبه‌های علمی مؤلفان»، «مشارکت نهادهای علمی»، «مدت زمان پذیرش مقاله‌ها»، «تفکیک مقاله‌ها برحسب منبع استخراجی» و «دستاوردهای نشریه» ارائه گردد. این پژوهش در تلاش است تا به بررسی این قضیه بپردازد که آیا فرایند انتشار نشریه طی این دوره ۱۰ ساله روندی رو به رشد داشته است؟

اهمیت پژوهش

از طریق این تحقیق می‌توان تصویر روشنی از روند حاکم بر شمارگان منتشر شده نشریه در خلال یک دوره ده ساله ارائه نمود تا محققان، استادان و دانشجویان این حوزه از وضعیت کمی و کیفی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی به عنوان اولین نشریه علمی-پژوهشی کتابداری در سطح کشور، آگاه شوند. همچنین، نتایج این تحقیق می‌تواند برای دست‌اندرکاران مجله اعم از صاحب امتیاز، سردبیر و هیأت تحریریه مجله مفید واقع شود و به آنها در بهبود وضعیت کمی و کیفی نشریه کمک نماید. در کل، نتایج این پژوهش می‌تواند به قضاوتی در مورد کیفیت و کمیت مقاله‌های این نشریه بینجامد و بدین وسیله به مجموعه‌سازان و جامعه استفاده‌کنندگان کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی در امر انتخاب نشریه‌ها کمک کند.

هدف پژوهش

هدف اصلی این تحقیق، تعیین وضعیت کمی و کیفی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ است.

سؤالیهای پژوهش

- ۱- روند حاکم بر شمارگان منتشر شده نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از نظر شمار مقاله‌های چاپ شده در نشریه به تفکیک سال، از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷، چگونه بوده است؟
- ۲- سهم مشارکت نهادها از نظر شمار مقاله‌های به چاپ رسیده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چه اندازه است؟

۳- رتبه‌ها و مدارک علمی نویسندگان مقاله‌های منتشر شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟

۴- سهم موضوعی مقاله‌ها در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ به چه صورت است؟

۵- روشها و تکنیکهای به کار گرفته شده در مقاله‌های نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟

۶- منابع و مآخذ مقاله‌های منتشر شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ از نظر زبان، نوع و تعداد چگونه است؟

۷- میزان مشارکت گروه‌های علمی - تخصصی از لحاظ شمار مقاله‌های چاپ شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چقدر است؟

۸- سهم مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی آنها در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چقدر است؟

۹- نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چه دستاوردهایی داشته است؟

۱۰- کیفیت جلد و صحافی شمارگان مختلف نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟

۱۱- شیوه دسترسی به شمارگان نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ به چه صورت است؟

مروری کوتاه بر پیشینه پژوهش

«کوفوگیانکیس»^۱، «اسلتر»^۲ و «کروملی»^۳ (۲۰۰۴) تحقیقی با عنوان «تحلیل محتوای تحقیقات کتابداری» انجام دادند. هدف این مطالعه تحلیل محتوای نشریه‌های سال ۲۰۰۱ کتابداری و اطلاع‌رسانی بود. روش پژوهش پیمایشی، روش گردآوری اطلاعات مشاهده مستقیم و ابزار گردآوری اطلاعات چک لیست بود. جامعه پژوهش شامل ۲۶۶۴ مقاله از ۱۰۷ نشریه کتابداری بود. در این پژوهش، نشریه‌های مورد بررسی از لحاظ ارائه بیشترین میزان مقاله‌ها رتبه‌بندی شدند که اولین نشریه در این رتبه‌بندی نشریه JASIST^۴ بود. ۸۰۷ مقاله، یعنی ۳۰/۳٪ مقاله‌ها، پژوهشی بودند. از بین این ۸۰۷ مقاله بیشترین درصد یعنی ۳۲۹ مورد، پژوهش توصیفی هستند. مبدأ بیشترین درصد مقاله‌ها از ایالات متحده آمریکا بوده است. از لحاظ روش پژوهش، بالاترین درصد به روش پژوهش توصیفی و کمترین درصد به روش ارزیابی برنامه‌ها تعلق یافت. در این پژوهش همچنین جدولهایی در مورد بیشترین تعداد مقاله‌ها در هر موضوع بر اساس نشریه ارائه دهنده مقاله ارائه شده است که در آنها نشریه‌ها از لحاظ ارائه بیشترین مقاله‌ها در هر موضوع رتبه‌بندی شده‌اند.

«محمدی و متقی دادگر» (۱۳۸۵) در مقاله پژوهشی خود به تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در ۳۰ شماره از نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس در فاصله سالهای ۱۳۷۶-۱۳۸۴ پرداخته‌اند. در این پژوهش که با استفاده از روش تحلیل استنادی صورت گرفت، تمام مقاله‌های منتشر شده در فصلنامه در این فاصله زمانی تجزیه و تحلیل شد. بررسی مقاله‌ها در دو بخش صورت گرفته است؛ بخش

۱. Koufogiannakis.

۲. Slater.

۳. Crumley.

۴. Journal of American Society for Information Science and Technology.

اول شامل بررسی مقاله از نظر سال انتشار، تألیفی یا ترجمه‌ای بودن، انفرادی یا گروهی بودن و نظری یا پیمایشی بودن است. از بررسی مقاله‌ها مشخص گردید تعداد مقاله‌های تألیفی از مقاله‌های ترجمه بیشتر است. در بخش دوم، استنادهای مقاله‌های تألیفی مورد بررسی قرار گرفته تا الگوی رفتار علمی پژوهشگران و محققان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در استفاده از منابع معین شود. نتایج نشان می‌دهد از مجموع استنادهای به کار رفته، بیشترین محمل‌های اطلاعاتی به ترتیب مربوط به مقاله‌ها، کتابها و پایان‌نامه‌هاست که نشان از مقاله محور بودن محققان این حوزه دارد. منابع انگلیسی زبان نیز در استنادها از منابع فارسی زبان بیشتر است.

«بمانیان، ابافت یگانه و نادری» (۱۳۸۷) در مقاله پژوهشی خود با عنوان «ارزیابی کمی و کیفی نشریه هنرهای زیبا طی دوره ۱۲ ساله» ۳۷۰ مقاله در ۳۳ شماره از مجله مذکور را طی یک دوره ۱۰ ساله و با استفاده از ۹ مؤلفه سهم موضوعی مقاله‌ها، رتبه‌های علمی مؤلفان، مشارکت نهادهای علمی، مدت زمان پذیرش مقاله‌ها، مشارکت گروه‌های علمی - تخصصی، منابع و مآخذ، تفکیک مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی، روشها و تکنیکهای مورد استفاده و دستاوردهای نشریه بررسی کرده‌اند. روش تحقیق به کار رفته در این پژوهش، تحلیل محتوای کمی است. نتایج به دست آمده در مجموع تغییرات محسوس کمی و کیفی رو به پیشرفتی را در ۹ مؤلفه مورد بررسی به دست می‌دهد.

روش‌شناسی تحقیق

روش پژوهش پیمایشی، از نوع تحلیل محتواست. داده‌های این پژوهش از طریق چک لیست محقق ساخته و بر اساس مشاهده مستقیم، گردآوری شده است. جامعه این پژوهش، شمارگان منتشر شده نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان

قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ و تمام مقاله‌های منتشر شده در آن است. در مجموع، در این پژوهش ۳۹ شماره از این نشریه شامل ۳۳۹ مقاله، بررسی شده است.

تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش و بررسی سؤالیهای تحقیق

در مجموع، از بهار ۷۷ تا بهار ۸۷، ۳۳۹ مقاله در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی به چاپ رسیده است. در این تحقیق، اطلاعات هر یک از مؤلفه‌ها بر اساس چک لیست تهیه شده و از طریق مشاهده مستقیم مقاله‌ها گردآوری شده است. برای توصیف کمی مؤلفه‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS از ابزارهای جدولهای فراوانی و آمارهای حداقل، حداکثر و میانگین استفاده شده است.

سؤال اول تحقیق: روند حاکم بر شمارگان منتشر شده نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از نظر شمار مقاله‌های چاپ شده در نشریه به تفکیک سال، از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷، چگونه بوده است؟

جدول ۱. فراوانی مقاله‌های منتشر شده در نشریه به تفکیک سال

سال	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
۱۳۷۷	۲۰	۵/۸۹	۵/۸۹	۵/۸۹
۱۳۷۸	۳۴	۱۰	۱۰	۱۵/۸۹
۱۳۷۹	۳۳	۹/۷۳	۹/۷۳	۲۵/۶۲
۱۳۸۰	۲۹	۸/۵۷	۸/۵۷	۳۴/۱۹
۱۳۸۱	۳۵	۱۰/۳۳	۱۰/۳۳	۴۴/۵۲
۱۳۸۲	۲۹	۸/۵۷	۸/۵۷	۵۳/۰۹
۱۳۸۳	۳۲	۹/۴۴	۹/۴۴	۶۲/۵۳
۱۳۸۴	۳۱	۹/۱۴	۹/۱۴	۷۱/۶۷
۱۳۸۵	۳۷	۱۰/۹۲	۱۰/۹۲	۸۲/۵۹

سال	فروانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
۱۳۸۶	۴۷	۱۳/۸۶	۱۳/۸۶	۹۶/۴۵
۱۳۸۷ (فقط یک شماره)	۱۲	۳/۵۵	۳/۵۵	۱۰۰/۰
جمع کل	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

در پاسخ به سؤال اول تحقیق در خصوص « روند حاکم بر شمارگان منتشر شده نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی از نظر شمار مقاله‌های چاپ شده در نشریه به تفکیک سال»، داده‌ها نشان داد در ۳۹ شماره مورد بررسی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی، در مجموع ۳۳۹ مقاله منتشر شده است. بر اساس داده‌های جدول ۱، سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ به ترتیب با ۳۷ و ۴۷ مقاله بیشترین و سال ۱۳۷۷ با ۲۰ مقاله، کمترین تعداد مقاله‌های منتشر شده را داشتند. علت پایین بودن تعداد مقاله‌های سال ۷۷، انتشار نیافتن مجله در پاییز و زمستان این سال بوده است. همچنین در سال ۱۳۸۷ با توجه به اینکه در این پژوهش یک دوره ده ساله از نشریه یعنی از بهار ۷۷ تا بهار ۸۷ بررسی شده است، فقط شماره اول یعنی بهار ۸۷ بررسی گردید. به طور کلی، میانگین مقاله‌های منتشر شده در هر شماره از نشریه، ۸/۶۹ است.

سؤال دوم تحقیق: سهم مشارکت نهادها از نظر شمار مقاله‌های به چاپ رسیده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چه اندازه است؟

جدول ۲. سهم مشارکت نهادها (دانشگاه‌ها و مراکز علمی - پژوهشی)

فراوانی درصد معتبر	درصد معتبر	درصد خام	فراوانی	نهادهای و مؤسسه‌های علمی
۰/۳	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه تهران
۰/۶	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه شهید بهشتی تهران
۲/۴	۱/۸	۱/۸	۶	دانشگاه تربیت مدرس
۲/۷	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه الزهرا
۳/۲	۰/۶	۰/۶	۲	دانشگاه علوم پزشکی ایران
۴/۷	۱/۵	۱/۵	۵	دانشگاه شاهد
۲۹/۸	۲۵/۱	۲۵/۱	۸۵	دانشگاه فردوسی مشهد
۳۷/۵	۷/۷	۷/۷	۲۶	دانشگاه شیراز
۳۷/۸	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه اصفهان
۳۸/۳	۰/۶	۰/۶	۲	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۳/۱	۴/۷	۴/۷	۱۶	دانشگاه شهید چمران اهواز
۴۴/۰	۰/۹	۰/۹	۳	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۴۴/۸	۰/۹	۰/۹	۳	دانشگاه یزد
۴۵/۱	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه بوعلی همدان
۴۵/۷	۰/۶	۰/۶	۲	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
۴۶/۰	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان
۴۶/۳	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه تبریز
۴۶/۶	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه زنجان
۴۶/۹	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۴۷/۲	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
۴۷/۵	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه علوم پزشکی همدان
۴۷/۸	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
۴۸/۱	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه خلیج فارس بوشهر
۴۹/۳	۱/۲	۱/۲	۴	دانشگاه بیرجند

دانشگاه‌های دولتی

مراکز آموزشی

فراوانی تجمعی درصد معتبر	درصد معتبر	درصد خام	فراوانی	نهادهای و مؤسسه‌های علمی	
۴۹/۶	۰/۳	۰/۳	۱	واحد اراک	دانشگاه آزاد اسلامی
۴۹/۹	۰/۳	۰/۳	۱	واحد همدان	
۵۰/۱	۰/۳	۰/۳	۱	واحد قم	
۵۰/۴	۰/۳	۰/۳	۱	واحد نیشابور	
۵۰/۷	۰/۳	۰/۳	۱	واحد تنکابن	
۵۱/۰	۰/۳	۰/۳	۱	پیام نور مشهد	دانشگاه پیام نور
۵۱/۳	۰/۳	۰/۳	۱	پیام نور اصفهان	
۵۲/۲	۰/۹	۰/۹	۳	دانشگاه پیام نور (بدون ذکر واحد دانشگاهی)	
۵۳/۴	۱/۲	۱/۲	۴	دانشگاه شفیلد انگلستان	اروپا
۵۳/۷	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه لندن	
۵۴/۰	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه مک گیل کانادا	آمریکا
۵۴/۳	۰/۳	۰/۳	۱	دانشگاه عالی نظامها و مدیریت اطلاعات کالیفرنیا	
۵۶/۶	۲/۴	۲/۴	۸	پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران	پژوهشگاه‌های داخل کشور
۵۶/۹	۰/۳	۰/۳	۱	پژوهشگاه مهندسی جهاد کشاورزی	
-	-	-	-	-	مراکز پژوهشی
-	-	-	-	-	پژوهشگاه‌های خارج از کشور

فراوانی درصد معتبر	فراوانی درصد خام	فراوانی	نهادهای و مؤسسه‌های علمی
۶۶/۴	۹/۴	۳۲	سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی
۶۸/۷	۲/۴	۸	کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز
۶۹/۰	۰/۳	۱	کتابخانه حسینیه امام رضا
۶۹/۳	۰/۳	۱	کتابخانه حاج شیخ عباس تربتی
۶۹/۹	۰/۶	۲	مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات منطقه‌ای جهاد سازندگی خراسان
۷۰/۲	۰/۳	۱	مرکز خراسان شناسی
۷۰/۵	۰/۳	۱	مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان
۷۰/۸	۰/۳	۱	بنیاد دایرةالمعارف اسلامی
۷۱/۱	۰/۳	۱	کتابخانه ملی ایران
۷۱/۴	۰/۳	۱	کتابخانه ملی پرتغال
۷۱/۷	۰/۳	۱	مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد دانشگاهی
۷۱/۷	۷۱/۷	۲۴۳	کل (بدون احتساب نامشخص)
۱۰۰/۰	۲۸/۳	۹۶	نامشخص
	۱۰۰/۰	۳۳۹	کل

در پاسخ به سؤال دوم تحقیق درباره «سهم مشارکت نهادهای در ارائه مقاله به نشریه»؛ از ۳۳۹ مقاله مورد بررسی در طی ۱۰ سال، ۳۳۹ محقق (با احتساب نویسنده اول مقاله در مقاله‌های گروهی) و ۵۲۹ محقق (با احتساب تمامی نویسندگانی که نام آنها به عنوان نویسندگان دوم، سوم، ... و نیز مترجم ذکر شده) مشارکت داشته‌اند. در این راستا، به موازات نویسندگان اول مقاله‌ها، نهاد علمی که محقق به آن وابسته است، بررسی شده تا از این طریق میزان مشارکت هر یک از نهادهای علمی کشور در ارائه مقاله به نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس مشخص گردد.

در قسمت مراکز آموزشی، از بین دانشگاه‌های دولتی، ۸۵ مقاله (۱/۲۵٪) از کل مقاله‌ها را دانشگاه فردوسی مشهد به تنهایی به خود اختصاص داده است. از ۷۴/۹٪ باقی‌مانده، به ترتیب دانشگاه شیراز با ۲۶ مقاله (۷/۷٪)، دانشگاه شهید چمران اهواز با ۱۶ مقاله (۴/۷٪) دارای بیشترین تعداد مقاله‌ها هستند. از بررسی سهم مشارکت دانشگاه‌های آزاد نیز مشخص شد در مجموع تنها ۵ واحد دانشگاهی هر کدام با یک مقاله (۱/۵٪)، در ارائه مقاله به نشریه مشارکت داشته‌اند. از میان دانشگاه‌های پیام نور نیز واحدهای مشهد و اصفهان هر کدام با یک مقاله، ۰/۶٪ از مقاله‌ها را به خود اختصاص داده‌اند و ۳ مقاله (۱/۵٪) نیز توسط دانشگاه‌های پیام نور بدون ذکر واحد دانشگاهی نوشته شده است. همچنین، سهم مشارکت دانشگاه‌های خارج در ارائه مقاله‌ها به نشریه، ۷ مقاله (۲/۱٪) بوده است که در بین آنها دانشگاه شفیلد انگلستان با ۴ مقاله بالاترین سهم را داشته است. در قسمت مراکز، از میان پژوهشگاه‌های داخل کشور، پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران با ۸ مقاله (۲/۴٪) بالاترین سهم را داشته است. از سوی مراکز پژوهشی خارج از کشور مقاله‌ای ارائه نگردیده است. در بخش سهم سایر مراکز، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی بیشترین سهم مقاله‌ها یعنی ۳۲ مقاله (۹/۴٪) را دارا می‌باشد.

سؤال سوم تحقیق: رتبه‌ها و مدارک علمی نویسندگان مقاله‌های منتشر شده

در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟

جدول ۳. رتبه‌ها و مدارک علمی نویسندگان اول مقاله‌ها

رتبه‌های علمی نویسندگان مقاله‌ها	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
استاد	۳۵	۱۰/۳۳	۱۰/۳۳	۱۰/۳۳
دانشیار	۱۷	۵	۵	۱۵/۳۳

رتبه های علمی نویسندگان مقاله‌ها	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
استادیار	۲۳	۶/۷۹	۶/۷۹	۲۲/۱۲
اعضای هیئت علمی بدون ذکر مرتبه علمی	۵۶	۱۶/۵۲	۱۶/۵۲	۳۸/۶۴
کل (اعضای هیئت علمی)	۱۳۱	۳۸/۶۴	۳۸/۶۴	
غیر عضو هیئت علمی	۲۰۸	۶۱/۳۶	۶۱/۳۶	۱۰۰/۰
کل نویسندگان	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	
مدارک علمی نویسندگان مقاله‌ها	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
دکتری	۹۳	۲۷/۴	۲۷/۴	۲۷/۴
دانشجوی دکتری	۳۵	۱۰/۳	۱۰/۳	۳۷/۸
کارشناسی ارشد	۷۳	۲۱/۵	۲۱/۵	۵۹/۳
دانشجوی کارشناسی ارشد	۱۵	۴/۴	۴/۴	۶۳/۷
کارشناسی	۲۱	۶/۲	۶/۲	۶۹/۹
کل (بدون احتساب نامشخص)	۲۳۷	۶۹/۹	۶۹/۹	
نامشخص	۱۰۲	۳۰/۱	۳۰/۱	۱۰۰/۰
کل	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

در پاسخ به سؤال سوم تحقیق دربارهٔ «رتبه‌ها و مدارک علمی نویسندگان» داده‌های مربوط به جدول ۳ نشان می‌دهد از مجموع ۳۳۹ نویسنده اول مقاله‌ها، بیشترین سهم را نویسندگانی با رتبهٔ استادی (۱۰/۳۳٪) داشته‌اند و پس از آن به ترتیب نویسندگان با رتبهٔ علمی استادیاری (۶/۷۹٪) و دانشیاری (۵٪) قرار دارند. همچنین، ۵۶ نفر (۱۶/۵۲٪) اعضای هیئت علمی بودند که رتبه علمی آنها در مقاله‌ها ذکر نشده بود. در یک نگاه دیگر می‌توان مشخص نمود که میزان مشارکت اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در ۳۳۹ مقاله مورد بررسی ۱۳۱ مقاله (۳۸/۶۴٪) از کل مقاله‌ها را شامل می‌شود.

در قسمت مدارک علمی نیز، بیشترین سهم را نویسندگان با مدرک دکتری به تعداد ۹۳ نفر (۲۷/۴٪) دارا می‌باشند و پس از آن نویسندگان با مدرک کارشناسی ارشد به تعداد ۷۳ نفر (۲۱/۵٪)، دانشجویان دکتری ۳۵ نفر (۱۰/۳٪)، نویسندگان با مدرک کارشناسی ۲۱ نفر (۶/۲٪) و در نهایت دانشجویان کارشناسی ارشد ۱۵ نفر (۴/۴٪) قرار گرفته‌اند. مدرک علمی ۱۰۲ نویسنده از ۳۳۹ نویسنده نیز مشخص نشده که شامل ۳۰/۱٪ از مقاله‌هاست. همان‌طور که در جدول ۳ مشخص شده است، ۶۹/۹٪ مقاله‌ها به دانشجویان و دانش‌آموختگان دوره‌های تحصیلات تکمیلی اختصاص دارد.

اما در نگارش مقاله‌های منتشر شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس، غیر از ۳۳۹ نویسنده اول، ۱۹۰ نویسنده دیگر نیز در قالب نویسندگان دوم، سوم و یا مترجم مشارکت داشته‌اند که از این تعداد ۵۴ نویسنده (۲۸/۴۳٪)، از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها می‌باشند که در این میان نویسندگان با مدرک دانشجویی بالاترین سهم یعنی ۷/۳۷٪ را با ۱۴ مقاله دارا هستند و پس از آن نویسندگان با مدرک استادی و استادیاری به ترتیب با ۴/۲۲٪ و ۳/۱۵٪ قرار گرفته‌اند. در قسمت مدارک علمی، از مجموع ۱۹۰ نویسنده، ۵۵ مقاله یعنی ۲۸/۹٪ مربوط به نویسندگان با مدرک دکتری و ۳۸ مقاله یعنی ۲۰/۰٪ به نویسندگان دارای مدرک کارشناسی ارشد مربوط می‌باشد.

سؤال چهارم تحقیق: سهم موضوعی مقاله‌ها در نشریه کتابداری و

اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ به چه صورت است؟

جدول ۴. سهم موضوعی مقاله‌های چاپ شده در نشریه

موضوعات	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
کتابداری و اطلاع‌رسانی	۲۶	۷/۶۶	۷/۶۶	۷/۶۶
حرفه کتابداری	۲۵	۷/۲۱	۷/۲۱	۱۴/۸۷

موضوعات	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
کتابخانه‌ها و مراکز منابع	۴۵	۱۳/۲۷	۱۳/۲۷	۲۸/۱۴
استفاده از کتابخانه و مراجعان	۱۳	۳/۸۳	۳/۸۳	۳۱/۹۷
مواد و منابع	۲۹	۸/۵۵	۸/۵۵	۴۰/۵۲
سازمان کتابخانه	۲	۰/۶	۰/۶	۴۱/۱۲
ارتباط اطلاعاتی	۳	۰/۹	۰/۹	۴۲/۰۲
رکوردهای کتابشناختی	۶	۱/۸	۱/۸	۴۳/۸۲
ذخیره و بازیابی اطلاعات رایانه‌ای	۱۰	۳	۳	۴۶/۸۲
فناوری اطلاعات و ارتباطات	۲۴	۷	۷	۵۳/۸۲
خواندن	۴	۱/۲	۱/۲	۵۵/۰۲
خدمات مرجع	۹	۲/۶۵	۲/۶۵	۵۷/۶۷
وب و اینترنت	۲۹	۸/۵۵	۸/۵۵	۶۶/۲۲
ادبیات کودک و نوجوان	۶	۱/۸	۱/۸	۶۸/۰۲
تحقیق	۲۰	۵/۹۰	۵/۹۰	۷۳/۹۲
فهرست‌نویسی	۱۴	۴/۱۰	۴/۱۰	۷۸/۰۲
نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی	۷	۲/۱	۲/۱	۸۰/۱۲
مجموعه‌سازی	۶	۱/۸	۱/۸	۸۱/۹۲
خدمات اطلاع‌رسانی	۴۲	۱۲/۳۸	۱۲/۳۸	۹۴/۳
چاپ و نشر	۶	۱/۸	۱/۸	۹۶/۱
رکوردهای مدیریت	۱۰	۳	۳	۹۹/۱
سایر موضوعها	۳	۰/۹	۰/۹	۱۰۰/۰
کل	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

در پاسخ به پرسش چهارم در رابطه با «سهم موضوعی مقاله‌ها» برای تعیین موضوعات، از تقسیم بندی LISA استفاده گردیده است. طبق داده‌های جدول ۴، از ۳۳۹ مقاله مورد بررسی، بیشترین سهم موضوعی را به ترتیب موضوعات کتابخانه‌ها و مراکز منابع با ۴۵ مقاله (۱۳/۲۷٪)، خدمات اطلاع‌رسانی با ۴۲ مقاله (۱۲/۳۸٪)، موضوع وب و اینترنت و نیز موضوع مواد و منابع هر کدام با ۲۹ مقاله (۸/۵۵٪) به

خود اختصاص داده‌اند. به این ترتیب، بیشترین سهم موضوعی، یعنی ۱۳/۲۷٪، به موضوع کتابخانه‌ها و مراکز منابع و کمترین سهم موضوعی یعنی ۰/۶٪ به موضوع سازمان کتابخانه اختصاص دارد.

سؤال پنجم تحقیق: روشها و تکنیکهای به کار گرفته شده در مقاله‌های نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟

جدول ۵. روشها و تکنیکهای به کار گرفته شده در مقاله‌ها

فروانی درصد معتبر	درصد معتبر	درصد خام	فروانی	روشها و تکنیکها	
-	-	-	-	تاریخی	کمی
-	-	-	-	همبستگی	
-	-	-	-	علی معلولی	
۰/۳	۰/۳	۰/۳	۱	تجربی	
۳/۵	۳/۲	۳/۲	۱۱	تحلیل محتوا	
۳/۸	۰/۳	۰/۳	۱	مطالعه موردی	
۳۳/۳	۲۹/۵	۲۹/۵	۱۰۰	پیمایشی	
-	-	-	-	کیفی	
۱۰۰/۰	۶۶/۷	۶۶/۷	۲۲۶	نامشخص	
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۳۹	کل	

در پاسخ به سؤال پنج تحقیق درباره روشها و تکنیکهای به کار گرفته شده در مقاله‌ها، همان‌طور که در جدول ۵ مشخص شده، از تعداد ۳۳۹ مقاله مورد بررسی، تعداد ۱۰۰ مقاله (۲۹/۵٪) با روش پیمایشی، ۱۱ مورد (۳/۲٪) با روش تحلیل محتوا و ۲ مقاله به روشهای تجربی و مطالعه موردی نوشته شده است. در خصوص این سؤال معیار بررسی، ذکر روش تحقیق توسط نویسنده در مقاله بوده است که

نتایج بررسی روشهای تحقیق استفاده شده در مقاله‌های نشریه نشان می‌دهد در کل اصرار چندانی از سوی نویسندگان برای اشاره به روش تحقیق خاص مورد استفاده خود در مقاله‌ها دیده نمی‌شود. از این رو، در مجموع ۳۳۹ مقاله مورد بررسی در ۲۲۶ مقاله (۶۶/۷٪)، روش تحقیق از سوی نویسنده ذکر نگردیده است. البته، اکثر ۲۲۶ مقاله مذکور نیز تابع یک روش تحقیق بود که به دلیل پرهیز از اشتباه در تشخیص نوع روش تحقیق، بدین شکل بیان گردیده است.

سؤال ششم تحقیق: منابع و مآخذ مقاله‌های منتشره در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ از نظر زبان، نوع و تعداد چگونه است؟

جدول ۶. منابع و مآخذ مقاله‌های منتشر شده در نشریه

فراوانی درصد معتبر	درصد معتبر	درصد خام	فراوانی	منابع و مآخذ	
۴۴/۸	۴۴/۸	۴۴/۸	۷۱۰	کتاب	منابع فارسی
۷۷/۰	۳۲/۲	۳۲/۲	۵۱۰	مقاله مجله	
۷۷/۳	۰/۳	۰/۳	۵	مقاله سمینار	
۷۸/۵	۱/۲	۱/۲	۱۹	مقاله روزنامه	
۸۰/۱	۱/۶	۱/۶	۲۴	وبسایت	
۸۰/۷	۰/۶	۰/۶	۹	مقاله دایرة المعارفی	
۹۵/۷	۱۵/۰	۱۵/۰	۲۳۸	پایان‌نامه ارشد و دکتری	
۹۷/۱	۱/۴	۱/۴	۲۲	طرحهای تحقیقاتی	
۹۷/۵	۰/۵	۰/۵	۸	گزارشهای دولتی	
۹۷/۷	۰/۱	۰/۱	۱	سیدی‌ها	
-	-	-	-	کارگاه‌های آموزشی	
۱۰۰/۰	۲/۴	۲/۴	۳۸	سایر منابع	
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۵۸۴	کل	
۲۰/۵	۲۰/۵	۲۰/۵	۵۹۳	کتاب	

منابع و مآخذ		فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
منابع لاتین	مقاله مجله	۱۳۸۰	۴۷/۶	۴۷/۶	۶۸/۱
	مقاله سمینار	۱۰۵	۳/۶	۳/۶	۷۱/۷
	مقاله روزنامه				
	وبسایت	۷۰۶	۲۴/۴	۲۴/۴	۹۶/۱
	مقاله دایرةالمعارفی	۲۱	۰/۷	۰/۷	۹۶/۸
	پایان‌نامه ارشد و دکتری	۲۶	۰/۹	۰/۹	۹۷/۷
	طرحهای تحقیقاتی	۵	۰/۲	۰/۲	۹۷/۹
	گزارشهای دولتی	۱۴	۰/۵	۰/۵	۹۸/۳
	سی‌دی‌ها	۳	۰/۱	۰/۱	۹۸/۴
	کارگاه‌های آموزشی	۱۱	۰/۴	۰/۴	۹۸/۸
سایر منابع	۳۴	۱/۲	۱/۲	۱۰۰/۰	
کل	۲۸۹۸	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰		
منابع عربی	کتاب	۲۱	۰/۵	۰/۵	

در پاسخ به سؤال ۶ تحقیق در رابطه با منابع و مآخذ مقاله‌های منتشر شده در نشریه، داده‌های جدول ۶ نشان می‌دهد در مجموع از ۴۵۰۳ منبع برای نگارش، ۳۳۹ مقاله مورد بررسی در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی استفاده شده است که از این تعداد ۳۵/۲٪ مربوط به منابع فارسی، ۶۴/۳٪ منابع لاتین و ۰/۵٪ منابع عربی بوده است. از تعداد ۱۵۸۴ منبع فارسی، بالاترین سهم را کتابها با ۴۴/۸٪ و پس از آن مقاله مجله‌ها با ۳۲/۲٪ دارا می‌باشند. در میان منابع لاتین نیز از ۲۸۹۸ منبع لاتین، بالاترین سهم را مقاله مجله‌ها با ۴۷/۶٪ و پس از آن کتابها با ۲۰/۵٪ دارا می‌باشند. آن دسته از منابعی که در هیچ‌کدام از انواع دیگر منابع اطلاعاتی ذکر شده

نظیر مصوبات، سرفصل‌های درسها و تقریرات کلاسی نمی‌گنجید، در ردیف «سایر منابع» آورده شده است.

سؤال هفتم تحقیق: میزان مشارکت گروه‌های علمی - تخصصی از لحاظ شمار مقاله‌های چاپ شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چقدر است؟

جدول ۲. میزان مشارکت گروه‌های علمی - تخصصی

گروه‌های علمی - تخصصی	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
کتابداری و اطلاع‌رسانی	۲۱۹	۶۴/۶	۶۴/۶	۶۴/۶
کامپیوتر	۳	۰/۹	۰/۹	۶۵/۵
علوم تربیتی	۱	۰/۳	۰/۳	۶۵/۸
روانشناسی	۳	۰/۹	۰/۹	۶۶/۷
مدیریت	۷	۲/۱	۲/۱	۶۸/۷
زبان انگلیسی	۳	۰/۹	۰/۹	۶۹/۶
ادبیات فارسی	۱	۰/۳	۰/۳	۶۹/۹
باستان‌شناسی	۱	۰/۳	۰/۳	۷۰/۲
تاریخ	۱	۰/۳	۰/۳	۷۰/۵
الهیات	۱	۰/۳	۰/۳	۷۰/۸
کل (بدون احتساب نامشخص)	۲۴۰	۷۰/۸	۷۰/۸	
نامشخص	۹۹	۲۹/۲	۲۹/۲	۱۰۰/۰
کل	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

از بررسی میزان مشارکت گروه‌های علمی - تخصصی در رابطه با پرسش ۷، داده‌های جدول ۷ نشان می‌دهد مشارکت گروه‌های مختلف در ارائه مقاله به نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس تنوع زیادی ندارد. از مجموع ۳۳۹ نویسنده

مقاله‌های مورد بررسی، ۱۰ گروه علمی - تخصصی در ارائه مقاله‌ها مشارکت داشته‌اند که به جهت تخصصی بودن نشریه، گروه کتابداری سهم عمده‌ای از کل مقاله‌ها یعنی ۲۱۹ مقاله (۶۴/۶٪) را به خود اختصاص داده است و پس از آن به ترتیب گروه مدیریت با ۷ مقاله (۷/۱٪) و گروه‌های کامپیوتر، روانشناسی و زبان انگلیسی هر کدام با ۳ مقاله یعنی ۰/۹٪ در رده‌های دوم و سوم قرار دارند. از تعداد ۳۳۹ مقاله، گروه علمی - تخصصی ۹۹ مقاله (۲۹/۲٪) مقاله‌ها نامشخص بود.

سؤال هشتم تحقیق: سهم مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی آنها در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چقدر است؟

جدول ۸. سهم مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی آنها

منبع استخراجی	فراوانی	درصد خام	درصد معتبر	فراوانی تجمعی درصد معتبر
رساله دکتری	۱	۰/۳	۰/۳	۰/۳
پایان‌نامه کارشناسی ارشد	۴۱	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۲/۴
طرح پژوهشی	۶	۱/۸	۱/۸	۱۴/۲
ترجمه از مقاله‌های خارجی	۶۰	۱۷/۷	۱۷/۷	۳۱/۹
سخنرانی	۳	۰/۹	۰/۹	۳۲/۷
گردآوری	۱	۰/۳	۰/۳	۳۳
کل (مقاله‌ها با منبع استخراجی)	۱۱۲			
هیچ‌کدام	۲۲۷	۶۷/۰	۶۷/۰	۱۰۰/۰
کل (مقاله‌های مورد مطالعه)	۳۳۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

در پاسخ به سؤال هشتم تحقیق در مورد سهم مقاله‌ها بر حسب منبع استخراجی آنها، داده‌های جدول ۸ نشان داد از ۳۳۹ مقاله مورد بررسی، در مجموع ۱۱۲ مقاله از منابع قبلی استخراج شده است که به ترتیب سهم مقاله‌های ترجمه شده از منابع خارجی با ۶۰ مقاله (۱۷/۷٪) در بالاترین میزان و پس از آن مقاله‌های

استخراج شده از پایان‌نامه کارشناسی ارشد با ۴۱ مقاله (۱۲/۱٪) در ردیف دوم قرار دارد. ۲۲۷ مقاله دیگر نیز یا از هیچ منبع دیگری استخراج نشده و یا منبع استخراجی آنها ذکر نگردیده است.

سؤال نهم تحقیق: نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چه دستاوردهایی داشته است؟

در پاسخ به پرسش نهم تحقیق، با عنوان دستاوردهای نشریه، به بررسی افتخارات و دستاوردهایی پرداخته شده که مجله در طول چاپ خود به دست آورده است. این دستاوردها می‌تواند معرف تحولات رو به بهبود مجله در طول انتشار خود باشد. این نشریه که در سال ۱۳۷۶ و با انگیزه بهبود سطح دانش و آگاهی جامعه دانشگاهی در موضوعات کتابداری، اطلاع‌رسانی، کتاب‌شناسی، نسخه‌شناسی، آرشیو و فناوری اطلاعات چاپ و منتشر شد توانست با برخورداری از هیئت تحریریه‌ای کارآمد و عرضه مقاله‌های روزآمد در راه دانش‌افزایی مخاطبان خود گامهای مؤثری بردارد تا اینکه در زمستان ۱۳۸۱ پس از انتشار ۱۹ شماره، از سوی کمیسیون بررسی نشریه‌های علمی کشور، درجه «علمی - ترویجی» دریافت کرد. پس از مجله‌های «کتابداری» و «فصلنامه کتاب»، سومین نشریه‌ای بود که به این درجه دست یافته بود، با این تفاوت که این مسیر را خیلی سریع‌تری طی نمود. قبل از آن «فصلنامه کتاب» پس از انتشار ۴۶ شماره توانست به این موفقیت دست یابد و از همه مهم‌تر اینکه این نشریه در نهایت در بهار ۱۳۸۴ موفق شد از سوی کمیسیون بررسی نشریه‌های علمی کشور درجه علمی - پژوهشی را کسب کند و به عنوان نخستین نشریه علمی - پژوهشی در حوزه کتابداری معرفی گردید.

از دیگر دستاوردهای نشریه می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ایجاد زمینه‌های ارتقای سطح پژوهش و دانش علمی و فنی در زمینه

کتابداری و اطلاع‌رسانی

- معرفی اندیشه‌ها، نوآوری و خلاقیت‌های علمی و حرفه‌ای کتابداری و

اطلاع‌رسانی

- انتقال و تبادل آموخته‌ها، اندیشه‌ها و تجربه‌ها

- فراهم نمودن زمینه ارتقای درجه‌های علمی برای افراد بخصوص استادان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی و در نتیجه ایجاد دوره‌های کتابداری در دانشگاه‌هایی که فاقد این رشته بوده‌اند و یا دستیابی به سطوح بالاتر آموزشی مانند دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری).

سؤال دهم تحقیق: کیفیت جلد و صحافی شمارگان مختلف نشریه کتابداری

و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ چگونه است؟
در پاسخ به پرسش ۱۰ در خصوص کیفیت جلد و صحافی شمارگان مختلف نشریه، تمامی ۳۹ شماره نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی از دو جهت «کیفیت جلد» و «کیفیت صحافی» با توجه به استانداردهای تعریف شده‌ای که از منابع مختلف به دست آمد، بررسی گردید. یافته‌های حاصل از بررسی کیفیت جلد نشانگر این بود که تقریباً هر ۴ شماره از نشریه که مربوط به یک سال می‌باشد، رنگ و طراحی یکسانی داشته است. آوردن عنوان، آرم، سال انتشار، فصل و دوره بر روی جلد و پشت جلد مجله (به جز فهرست مطالب و شاپا) در تمامی شمارگان رعایت شده است. از شماره نخست بهار ۱۳۸۱ به بعد نیز شماره استاندارد بین‌المللی پیاپی‌ها (شاپا)، هم در رو و هم پشت جلد مجله قید شده است. چاپ فهرست مطالب بر روی جلد نشریه تا ابتدای سال ۸۲ رعایت نشده که از شروع سال ۸۲ این مشکل نیز برطرف گردیده است. ذکر اطلاعات درج شده بر روی عطف مجله مانند عنوان، سازمان مسئول، آرم و شماره جلد نیز در تمامی شمارگان رعایت شده است. درج فهرست مقاله‌ها به زبان لاتین نیز از شماره نخست سال ۸۲ بر پشت جلد مجله آغاز

گردیده است. همچنین، کیفیت چاپ روی جلد نیز در تمامی شمارگان تحت بررسی واضح و خواناست. کیفیت صحافی شمارگان نشریه نیز در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارد. گفتنی است، ۶ شماره نخست مورد بررسی، به صورت صحافی شده (۴ شماره در یک مجلد)، در دسترس قرار داشت؛ بنابراین، امکان بررسی استانداردهای کیفیت جلد، در مورد این ۶ شماره وجود نداشت.

سؤال یازدهم تحقیق: شیوه دسترسی به شمارگان نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۷۷ تا بهار ۱۳۸۷ به چه صورت است؟ برای بررسی این مؤلفه سه شیوه دسترسی چاپی، الکترونیکی و اینترنتی برای شمارگان تحت بررسی در نظر گرفته شد. بررسیها نشان داد از شماره اول بهار ۱۳۸۳ دسترسی به شمارگان نشریه به صورت تمام متن و با فرمت HTML از طریق وبسایت اصلی نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس فراهم شده است. چکیده مقاله‌های نشریه نیز به جز ۸ شماره، از طریق وبسایت بانک نشریات کشور با فرمت HTML قابل دسترس است.

همچنین، تمامی شماره‌های نشریه به شکل چاپی از طریق بخش اشتراک نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی هم به صورت جلد‌های مجزا و هم صحافی شده (چند جلد در یک مجلد) قابل دسترسی و خریداری است.

غیر از موارد ذکر شده، در حال حاضر دستیابی الکترونیکی به شمارگان نشریه (به صورت لوح فشرده) فراهم گردیده است. در این روش، تمامی شماره‌های تحت بررسی در یک لوح فشرده و با فرمت PDF قرار داده شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

- بیشترین تعداد مقاله در سالهای مورد بررسی با ۴۷ مقاله در سال ۱۳۸۶ و کمترین تعداد با ۲۰ مقاله در سال ۱۳۷۷ منتشر شده است. میانگین تعداد مقاله‌های

چاپ شده در هر یک از ۳۹ شماره مورد بررسی، ۸/۶۹ مقاله است. این میانگین در تحقیق «محمدی و متقی دادگر» که به سالهای ۷۶ تا ۸۴ اختصاص داشت و ۳۰ شماره را پوشش می‌داد، برابر ۷/۳ مقاله بود. از زمستان ۱۳۸۶ به بعد، در هر شماره از مجله دست کم ۱۲ مقاله منتشر شده است که نشان‌دهنده سیر صعودی در تعداد مقاله‌هایی است که در هر شماره منتشر می‌شود. در آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریه‌های علمی کشور مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حداقل تعداد مقاله ای که باید در هر شماره منتشر شود، ۷ مقاله ذکر شده است. مقایسه این تعداد با تعداد مقاله‌هایی که در هر شماره از مجله مورد بررسی منتشر می‌شود، نشان می‌دهد نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی به لحاظ تعداد مقاله‌هایی که در هر شماره منتشر می‌کند، وضعیت مطلوبی دارد.

دانشگاه فردوسی مشهد با ۸۵ مقاله (۲۵/۱٪) بیشترین درصد از مقاله‌ها، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با ۳۲ مقاله، ۹/۴٪ از مقاله‌های این نشریه و در مجموع، این دو نهاد که به طور مشترک داخلی تلقی می‌شوند ۳۴/۵٪ از کل مقاله‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. طبق آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریه‌های علمی، نشریه‌ای که توسط نهاد یا مؤسسه‌ای منتشر می‌شود، باید حداقل ۵۰/۵ مقاله‌های آن، خارج از مؤسسه مادر تولید شده باشد. این موردی است که در مقاله‌های منتشر شده این مجله کاملاً رعایت شده و سهم بیشتری از مقاله‌ها به سازمانهای خارجی اختصاص یافته است.

- نویسندگان با مدرک استادی بیشترین سهم از مقاله‌ها را داشته‌اند. از این لحاظ، نویسندگان با مدرک استادیاری و دانشیاری در مرتبه دوم قرار دارند. در کل، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها ۱۳۱ مقاله (۳۸/۶۴٪) از مقاله‌های این مجله را تولید کرده‌اند. نویسندگان با مدرک دکتری با ۹۳ مقاله (۲۷/۴٪) در جایگاه اول و

نویسندگان با مدرک کارشناسی ارشد، ۷۳ نفر (۲۱/۵٪) و دانشجویان دکتری ۳۵ نفر (۱۰/۳٪) از مقاله‌ها را منتشر کرده‌اند. سهم دانشجویان و دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی در ارائه مقاله، ۶۹/۹٪ بوده است.

از بررسی مدارک و رتبه‌های علمی نویسندگان دوم و سوم مقاله‌ها نیز مشخص شد در نگارش مقاله‌های منتشر شده در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس، غیر از ۳۳۹ نویسنده اول، از ۱۹۰ نویسنده‌ای که به عنوان نویسندگان دوم، سوم و یا مترجم معرفی شده‌اند، ۲۸/۴۳٪ اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها هستند که در این میان نویسندگان با مدرک دانشجویی، بالاترین سهم را با ۱۴ مقاله به خود اختصاص داده‌اند. بالاترین تعداد در بین مدارک علمی نویسندگان دوم و سوم مقاله‌ها نیز، نویسندگان با مدرک دکتری هستند.

- بیشترین سهم موضوعی به ترتیب به موضوعات کتابخانه‌ها و مراکز منابع (۴۵ مقاله: ۱۳/۲۷٪) و خدمات اطلاع‌رسانی (۴۲ مقاله: ۱۲/۳۸٪) و کمترین سهم موضوعی به موضوع سازمان کتابخانه (۰/۶٪) اختصاص دارد. این بررسی نشان داد موضوع کتابخانه‌ها و مراکز منابع در صدر موضوعات تحقیقی قرار دارد.

۱۰۰ مقاله (۲۹/۵٪) از روش پیمایشی، ۱۱ مقاله (۳/۲٪) از روش تحلیل محتوا و ۲ مقاله (۰/۳٪) به روش مطالعه موردی و روش تجربی انجام گرفته است. در ۲۲۶ مقاله روش تحقیق از سوی نویسندگان به صراحت بیان نشده است، اما به هر حال از روش تحقیق مشخصی استفاده کرده‌اند.

- از مجموع ۴۵۰۳ منبع ذکر شده در پایان مقاله‌ها، ۲۸۹۸ منبع (۶۴/۳٪) به منابع لاتین و ۱۵۸۴ منبع (۳۵/۲٪) به منابع فارسی اختصاص یافته است. از لحاظ بالا بودن تعداد منابع به زبان انگلیسی، بین یافته‌های این تحقیق و تحقیق «محمدی و متقی دادگر» همخوانی وجود دارد. در آن تحقیق نیز منابع لاتین با اختصاص ۸۶۹

منبع از مجموع ۱۷۴۸ منبع، در رتبه نخست قرار داشت (محمدی، متقی دادگر، ۱۳۸۶، ص ۲۷). در ۳۳۹ مقاله، در مجموع به ۴۵۰۳ منبع استناد شده بود که میانگین استناد برای هر مقاله ۱۳/۲۸ منبع می‌باشد.

- در مؤلفه «میزان مشارکت گروه‌های علمی تخصصی» تاحدودی تنوع گروه‌های علمی مختلف به چشم می‌خورد که از عمق قابل رویتی برخوردار نیست. از ۳۳۹ مقاله به چاپ رسیده در نشریه، ۲۱۹ مقاله (۶۴/۶٪) توسط نویسندگانی که با گروه‌های کتابداری در ارتباط هستند، نوشته شده است. تخصصی بودن این نشریه از یک سو و نخستین نشریه دارای رتبه علمی - پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی بودن از سوی دیگر، این مورد را توجیه می‌کند.

- ۱۱۲ مقاله (۳۳/۰۳٪) از ۳۳۹ مقاله استخراج شده از منابع علمی - پژوهشی مانند رساله دکتری و پایان‌نامه کارشناسی ارشد، طرح‌های پژوهشی، ترجمه از مقاله‌های خارجی و سخنرانی‌هاست و مابقی ۲۲۷ مقاله دیگر نیز یا از هیچ منبع دیگری استخراج نشده و یا منبع استخراجی آنها ذکر نگردیده است. با عنایت به اینکه از ۳۳۹ مقاله مورد بررسی تنها ۶۰ مقاله حاصل ترجمه از مقاله‌های خارجی بود، به‌طور میانگین در هر شماره ۰/۱۷٪ از مقاله‌های منتشر شده ترجمه هستند که شاخصی قابل توجه می‌باشد، زیرا بیشترین مقاله‌ها حاصل پژوهش‌های داخلی است. «حرّی» (۱۷، ۱۳۸۴) معتقد است رفتن به سوی نشر مقاله‌های ترجمه شده موجب می‌شود تا به هنگام ارزشگذاری برای مجله، اعتبار کمتری به آن داده شود. همچنین، در آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریه‌های علمی کشور، به صراحت ذکر گردیده ۰/۷۰٪ مقاله‌هایی که در یک مجله علمی - پژوهشی منتشر می‌شود، باید مقاله‌های پژوهشی اصیل باشد. بنابراین، درصد پایین مقاله‌های ترجمه‌ای در نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس بیانگر این است که گردانندگان مجله از آغاز به این نکته

توجه کافی را مبذول داشته و تنها مقاله‌های ترجمه‌ای را که حاوی اندیشه نو یا روش پژوهشی نوینی هستند، منتشر می‌کنند.

- نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی پس از انتشار ۱۹ شماره توانسته است در سال ۱۳۸۱ درجه علمی- ترویجی را از سوی کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور به عنوان سومین نشریه علمی- ترویجی پس از مجله‌های «کتابداری» و «فصلنامه کتاب»، در حوزه کتابداری دریافت کند. اما این نشریه بسیار سریع‌تر از دو مجله دیگر کتابداری به درجه ترویجی دست یافته است. این مجله در بهار ۱۳۸۴ به عنوان نخستین نشریه علمی- پژوهشی کتابداری در سطح کشور معرفی شد، حال آنکه دو مجله دیگر همچنان در سطح علمی ترویجی باقی مانده‌اند. این هر دو مورد سبب شد تا سطح پژوهش و دانش علمی و فنی در زمینه کتابداری و اطلاع‌رسانی ارتقا یابد؛ بر نشر اندیشه‌ها، نوآوری و خلاقیت‌های علمی و حرفه‌ای بیشتر تأکید شود؛ بستر مناسب برای ارتقای درجه دانشگاهی اعضای هیئت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی فراهم آید و در پی آن امکان راه‌اندازی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کتابداری در دانشگاه‌هایی که فاقد این رشته بودند، فراهم آید. بسیاری از افراد با نشر مقاله در این مجله، به نیاز دانشگاه‌ها برای نشر مقاله قبل از دفاع پایان‌نامه پاسخ داده و بسیاری از افراد با نشر مقاله در این مجله، امکان استخدام به عنوان عضو هیئت علمی و یا امکان شرکت در دوره دکتری خود را افزایش می‌دهند.

- کیفیت جلد و صحافی نشریات از معیارهای سنجش اعتبار نشریه‌هاست. یکی از معیارهایی که برای سنجش کیفیت جلد در نظر گرفته شد، ذکر شماره استاندارد بین‌المللی پایاندها (شاپا) در رو و پشت جلد مجله است که این مورد از شماره نخست سال ۸۱ رعایت گردیده است. این نشریه تقریباً تمامی استانداردهایی را که برای سنجش کیفیت جلد و صحافی شمارگان آن تعریف گردیده، دارا

می‌باشد. با بررسی ۳۹ شماره از نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی، مشخص شد این نشریه از لحاظ کیفیت جلد و صحافی، وضعیت بسیار مطلوبی دارد. دسترسی اینترنتی به مقاله‌های نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی از طریق وب سایت سازمان کتابخانه، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی از بهار ۱۳۸۳ به بعد، به صورت متن کامل مقاله‌ها و با فرمت HTML فراهم گردیده است. با تماسی که با دفتر مجله گرفته شد، اعلام گردید مقاله‌های شماره‌های قبلی این مجله نیز در مرحله الکترونیکی شدن هستند و به وبسایت اضافه خواهند شد. در شماره‌های تحت بررسی، به جز مقاله‌های ۸ شماره، با فرمت HTML از طریق وبسایت بانک اطلاعات نشریه‌های کشور (magiran) نیز در دسترس است. همچنین، امکان دسترسی به تمام شماره‌گان نشریه به صورتهای چاپی و الکترونیکی (لوح فشرده با فرمت PDF) فراهم گردیده است.

بدین ترتیب، نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی، هم به لحاظ کمی و هم به لحاظ کیفی، وضعیت مطلوب دارد و همین معیارهاست که تأثیرگذاری آن را بر روی رشته بسیار چشمگیر ساخته است. در عین حال، حداقل می‌توان بر دو نکته تأکید داشت:

از نویسندگان مقاله‌ها درخواست شود تا روش تحقیق خود را به وضوح شرح دهند و دلایل اندک بودن مقاله‌های اعضای هیئت علمی، دانش‌آموختگان و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی و پیام نور بررسی گردد.

منابع

- بمانیان، محمد رضا؛ منصور ابافت یگانه و سید مجید نادری (۱۳۸۷). «ارزیابی کمی و کیفی نشریه هنرهای زیبا طی دوره ۱۲ ساله»، هنرهای زیبا، شماره ۳۵، ص ۱۳۵.

- پاول، رونالد (۱۳۸۵). روشهای اساسی پژوهش برای کتابداران، ترجمه نجلا حریری، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات.
- حاضری بغداد آبادی، افسانه (۱۳۷۷). «ارزیابی عینی و ذهنی نشریات ادواری لاتین موجود در کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، مربوط به نه ماهه اول سال ۱۹۹۷»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی.
- حرّی، عباس (۱۳۸۴). «این گفتگو پشت پرده ندارد»، خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، ۵۱، اسفند: ۸-۲۱.
- رشیدی‌زاده، مونا (۱۳۸۵). «بررسی و تحلیل موضوعی مقالات نشریات ادواری معتبر علوم انسانی در سال ۱۳۸۲»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه شیراز.
- ساروخانی، باقر (۱۳۸۵). روشهای تحقیق در علوم اجتماعی، تهران: سمت، جلد ۱ و ۲.
- سلطانی، شیفته (۱۳۷۷). «آشنایی با مجلات کتابداری ایران»، فصلنامه کتاب، شماره، ص. ۶۵-۷۸.
- سرمدی، عزیزه (۱۳۸۳). «تحلیل محتوای مقالات نشریات ادواری علمی - پژوهشی فارسی منتشر شده توسط سه نوع دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی مراکز استانها در سال ۱۳۸۱»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی.
- صالحی، کیوان و حسین رحیمی (۱۳۸۵). «تبیین فرایند ارزیابی مجلات در موسسه اطلاعات علمی (آی.اس.آی)»، فصلنامه کتاب، شماره ۶۶، ص. ۱۶۰-۱۴۱.
- فتاحی، رحمت‌الله؛ یزدان منصوریان و شعله ارسطوپور (۱۳۸۵). مدیریت نشریه‌های ادواری: جنبه‌های نظری و کاربردی گزینش، فراهم‌آوری، سازماندهی و ارائه خدمات ادواریها (چاپی و الکترونیکی)، تهران: دبیرش.

- کیانمهر، احترام (۱۳۸۶). «تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی (۱۳۷۵-۱۳۸۲)»، فصلنامه کتاب، شماره ۷۰، ص. ۱۰۱-۱۲۲.

- گال، مردیت؛ والتر بورگ و جوئیس گال (۱۳۸۳). روشهای تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی، ترجمه احمدرضا نصر... [و دیگران]، تهران: سمت، جلد ۲.

- محسنی، حمید (۱۳۸۵). مدیریت مجلات، تهران: نشر کتابدار.

- محمدی، مهدی و امیر متقی دادگر (۱۳۸۶). «تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در ۳۰ شماره فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی بین سالهای ۱۳۷۶-۱۳۸۴»، کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۰، ۲، ۷-۳۶.

- ملیح، سعید (۱۳۷۶). «تحلیل محتوای مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی در نشریات ادواری فارسی منتشر شده در سالهای ۱۳۷۰-۱۳۷۴»، پایان نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی.

- وبسایت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی [آنلاین]. قابل دسترس در: <http://www.aqlibrary.ir/index.php> [تاریخ مراجعه: ۱۳۸۸/۵/۱].

- ویکی‌پدیا: دانشنامه آزاد [آنلاین]. قابل دسترس در: نهاد <http://www.fa.wikipedia.org/wiki/> [تاریخ مراجعه ۱۳۸۸/۵/۵].

- Berelson, B., (۱۹۹۴), "Content analysis" in handbook of Social Psychology, Lindzey, p. ۴۸۸.
- Cokley, K., Caldwell, L., (۲۰۰۱), "Content analysis of the journal of Black Psychology (۱۹۸۵-۱۹۹۹)", Journal of Black Psychology, ۲۷, ۴۲۴-۴۲۸.
- Koufogiannakis, D., Crumley, E., Slater, L., (۲۰۰۴), "A content analysis of librarianship research", Journal of Information Science, ۳۰(۲), pp: ۲۲۷-۲۲۹.

- Ma, Chunbo; Stern, David I., (۲۰۰۵), "**Environmental and ecological economic: A citation analysis**", Ecological economics, vol. ۵۸, No. ۲, pp: ۲۹۱-۵۰۶
- Reedijk, Jan; Moed, Henk, F., (۲۰۰۸), "**Is the impact of journal impact factors decreasing?**", Journal of Documentation, vol. ۶۴, No. ۲, pp: ۱۸۲-۱۹۲, also available at: www.emeraldinsight.com/0022-0418.htm.
- Rousseau, Ronald, (۲۰۰۲), "**Journal evaluation: technical and practical issues**", Library Trends, ۵۰, ۳, pg. ۴۱۸-۴۳۹.
- Shoegle, Christian; Stock, Wolfgang G., (۲۰۰۴), "**Impact and relevance of LIS journals: a scientometric analysis of international and German language LIS journals**", Journal of the American Society for Information Science and Technology, Vol. ۵۵, No. ۱۲, p. ۱۱۵۵-۱۱۶۸.
- Shoegle, Christian; Stock, Wolfgang G., (۲۰۰۸), "**Practitioners and academics as authors and readers: the case of LIS journals**", Journal of Documentation, vol. ۶۴, No. ۵, pp: ۶۴۳-۶۶۶, also available at: www.emeraldinsight.com/0022-0418.htm.
- Svensson, Goran; Helgesson, Thomas; Slatten, Terje, (۲۰۰۸), "**Scientific identity of top research journals in the broader discipline of marketing: findings and queries**", Uropean Business Review, vol. ۲۰, No. ۵, pp. ۲۸۴-۴۰۰. also available at: www.emeraldinsight.com/0950-0348.